

Luzern, 25. Juni 2024/VIR

Osnovna škola u kantonu Luzern – podrška za sviju

Sva djeca i omladina mogu besplatno pohađati javnu osnovnu školu u kantonu Luzern. Oni dobiju iste šanse za profesionalnu karijeru. Osnovna škola traje po pravilu 10 do 11 godina. Pohađanje škole je obavezno, školski materijal je besplatan. Škola pridaje veliki značaj dobroj saradnji sa roditeljima.

1. Struktura

Dječiji vrtić	Osnovni stupanj	Sekundarna škola
Dječiji vrtić 2 godine obavezno pohađanje vrtića 1 godinu	Osnovna škola 6 godina	Sekundarna škola 3 godine Nivo A Nivo B Nivo C
Osnovni stupanj 3 – 5 godina		

Polazak u školu

Starost i zahtjevi

Djeca koja do 31. srpnja napune 5 godina moraju u kolovozu krenuti u vrtić ili osnovnu razinu.

> Roditelji mogu i mlađu djecu dati u školu, ako ispunjavaju određene uvjete: sami ići u školu, pridržavati se vremena za školu i mogu se samostalno presvući.

> Ako dijete nije sposobno za školu, roditelji mogu, nakon razgovora sa upravom škole, pomjeriti polazak u školu, najviše za jednu godinu.

Dječiji vrtić i osnovni stupanj

Opštine organizuju ili dvogodišnji dječiji vrtić ili osnovni stupanj. Osnovni stupanj obuhvata dvije godine dječijeg vrtića i prve dvije godine osnovne škole. Razredi su mješovite dobi. To znači da mlađa i starija djeca idu u isti razred i četiri godine imaju isto nastavno osoblje. Djeca koja lako uče, mogu osnovni stupanj završiti za tri godine. Djeca koja trebaju više vremena za učenje, mogu ostati pet godina u osnovnom stupnju.

Vrijeme nastave

Nastava u dječijem vrtiću i osnovnom stupnju se održava u pet prijepodneva u tzv. blok-vremenu, na pr. od 8 do 11.30 sati. U međuvremenu je jedna pauza od oko 30 minuta.

Prelazak u osnovnu školu

Roditelji i razrednik/ca zajedno odlučuju o prelasku iz dječijeg vrtića ili osnovnog stupnja u osnovnu školu.

Osnovna škola

Osnovna škola traje 6 godina. Nakon dječijeg vrtića djeca polaze u 1. razred, a nakon osnovnog stupnja u 3. razred. Nastava se održava u pet prijepodneva u blok-vremenu. U 5. razredu počinje prelazni postupak u sekundarni nivo I. Prije nego što počne prelazni postupak, roditelji budu informisani od strane nastavnika/ce.

Prelazni postupak

U prelaznom postupku vrši se selekcija. Zavisno od uspjeha i sposobnosti djeteta, biraju nastavnik/ca i roditelji školu, koju će dijete nakon 6. razreda pohađati. To je ili sekundarna škola od niva A do nivoa C ili dugotrajna gimnazija.

Sekundarna škola

Sekundarna škola traje 3 godine. Prelaznim postupkom dijete bude dodijeljeno jednom od mogućih nivoa, koji se razlikuju po zahtjevnosti:
- nivo A, sa višim zahtjevima - nivo B, sa proširenim zahtjevima - nivo C, sa osnovnim zahtjevima

Zavisno od uspjeha, dijete može promijeniti nivo.

U sekundarnoj školi mladi spoznaju svoje mogućnosti za poziv. U izboru poziva oni dobiju podršku. Oni se odluče za jednu obuku (zanat), stručnu školu ili idu u kratkotrajnu gimnaziju.

2. Procjena

Dječiji,Osnovni stupanj 1./2. razred

Djeca se procjenjuju po konceptu „cjelovito procijenjivanje i unapređenje“ (GBF). Tu spadaju obavezni razgovori za procjenu. Tom razgovoru prisustvuju nastavnik/ca, roditelji (majka i otac) i dijete.

3. – 9. razred

Od 3. razreda postoje ocjene. Razgovori između nastavnika/ce, roditelja i djeteta se i dalje održavaju, najmanje jednom godišnje.

3. Ponude podrške

Integrativne ponude podrške

Integrativna podrška je podrška za cijeli razred. Ponekad imaju djeca i mladi posebne potrebe. Tada će biti posebno podržani. Za njih postoje ponude podrške u slučaju:

- poteškoća kod učenja i poteškoća u pojedinim oblastima
- posebnih nadarenosti
- poteškoće vezane za stranojezičnost
- poteškoća u ponašanju

S obzirom da se podrška odvija u sklopu razreda, govori se i integrativnoj podršci (IF).

Na www.volksschulbildung.lu.ch/if_eltern postoje informacije za roditelje na raznim jezicima vezane za integrativnu podršku.

Njemački kao drugi jezik (DaZ)

DaZ je skraćenica za njemački kao drugi jezik (Deutsch als Zweitsprache). Kad djeca i mladi još neznaju dobro njemački jezik, idu u DaZ-nastavu. Ta nastava se održava kao pojedinačna ili grupna, ili u cijelom razredu kao integrativna podrška. Uprava škole raspoređuje djecu.

Školske službe

Školske službe podržavaju djecu i mlade i roditelje kad imaju poteškoća. Ta podrška je besplatna.

Nadležnost:

- školska psihološka služba: kod poteškoća u učenju i ponašanju
- logopedska služba: kod poteškoća s govorom i jezikom
- služba za psihomotoričku terapiju: kod fine i grubomotoričke upadljivosti
- školski socijalni rad: za savjetovanje po socijalnim i odgojnim pitanjima.

Na www.volksschulbildung.lu.ch/schuldienste_eltern postoje informacije za roditelje na raznim jezicima u vezi sa školskim službama.

Posebne škole

Djeca i mladi mogu zbog mentalnih, tjelesnih, jezičkih ili poremećaja sa sluhom, vidom ili ponašanjem biti toliko pogođeni da je neophodno potrebno posebno školovanje. U tom slučaju će ih pregledati stručnjaci:

- u školskoj psihološkoj službi
- u stručnoj službi za razjašnjenje posebnog školovanja pri službi osnovnog obrazovanja

Ako po mišljenju stručnjaka postoji potreba za posebnim školovanjem, onda će ta djeca i mladi biti obučavani integrativno u redovnom razredu ili će pohađati posebnu školu. O posebnom školovanju odlučuje služba osnovnog obrazovanja.

4. Dobrovoljne ponude

Kursevi zavičajnog jezika i kulture (HSK)

Kursevi zavičajnog jezika i kulture (HSK) su ponude za dvo- ili višejezičnu djecu i mlade.

Ciljevi su:

- proširiti spretnost maternjeg jezika
- steći znanja o vlastitoj kulturi, na pr. o istoriji, geografiji, praznicima, muzici i tradiciji

HSK-kurseve organizuju i vode konzularna predstavništva ili privatni sponzori. Prijave za kurseve se vrše direktno kod nadležnih, koji su odgovorni za HSK-nastavu određene jezičke grupe. Pohađanje kurs-eva je dobrovoljno. Na www.volksschulbildung.lu.ch_HSK postoje informacije za roditelje u vezi HSK kao i prijavnice.

Zbrinjavanje

Škola nudi razne mogućnosti zbrinjavanja izvan nastave. Ako to roditelji žele, djeca mogu biti zbrinuta u školi izvan nastave od 7 sati, preko podneva i poslijepodne do 18.00 sati. Roditelji moraju za to platiti u skladu sa svojim primanjima. Više informacija može dati uprava škole.

Muzička škola

Opštine vode muzičke škole sa sljedećim ponudama:

- muzika & pokreti (osnovna muzička škola)
- instrumentalna nastava i časovi pjevanja
- ansambli i horovi

Za muzičku školu moraju roditelji platiti određeni iznos. Prijave se vrše direktno kod uprave muzičke škole u opštini.

5. Raspust

Školski raspust

Svake školske godine učenice i učenici imaju ukupno 14 sedmica raspusta.

- jesen: dvije ili tri sedmice
- Božić: dvije sedmice
- karneval (Fasnacht): dvije sedmice zaredom ili podijeljeno u jednu sedmicu karnevalskog i jednu sedmicu sportskog raspusta
- proljetni raspust: dvije sedmice
- ljeto: pet ili šest sedmica

Tačne datume reguliše opština. Plan raspusta opštine na: www.volksschulbildung.lu.ch/schulferien_extern

Slobodni dani

Dan nakon praznika Uzašašće (Spasovo)(Auffahrt) i Tijelovo (Fronleichnam) je slobodan dan.

6. Prava i obaveze roditelja

Osnovno obrazovanje u javnim školama je besplatno. Za svu djecu i mlade je obavezno. Roditelji su odgovorni za pohađanje škole. Oni se brinu o tome da njihovo dijete ide odmorno i nahranjeno u školu. Oni saraduju zajedno sa nastavnim osobljem i upravom škole.

Razgovori o procjeni

Najmanje jednom godišnje nastavnik/ca poziva roditelje i dijete na razgovor o procjeni. Nastavnik/ca objašnjava uspjeh djeteta. Dijete priča o svom radu, a roditelji o svojim zapažanjima. Učešće na razgovorima o procjeni je obavezno.

Školske priredbe

Izleti, školska putovanja, dani sporta, školski lager, projekt-sedmice itd su obavezne školske priredbe. Nastavnik/ca će pravovremeno informisati roditelje.

Domaće zadaće

Djeca dobiju domaće zadaće, koje moraju moći sami riješiti. Djeci pomaže kada se roditelji interesuju za domaće zadaće i tako dobiju uvid u to šta djeca uče. Ako djeca nakon škole posjećuju neku od ponuda zbrinjavanja, biće praćeni u izradi domaćih zadataka.

Put do škole

Put do škole je udaljenost od kuće do škole. Roditelji su odgovorni za nadzor i snose odgovornost. Oni odlučuju kako će dijete preći taj put: pješke, biciklom, autobusom. Roditelji su takođe odgovorni kako će dijete ići na slobodne ponude izvan nastave.

Vjerska nastava

Nastava u javnim osnovnim školama je vjerski neutralna. Roditelji odlučuju o tome da li će njihova djeca pohađati nastavu vjeronauke, koja je raspodjeljena po vjerama. Od 16. godine mogu mladi sami odlučiti da li žele pohađati vjeronauku.

7. Ostale informacije za roditelje

Webstranica

Informacije za roditelje na njemačkom
www.volksschulbildung.lu.ch/schulsystem

Prevedeni dokumenti za roditelje, pregled
www.volksschulbildung.lu.ch/uebersetzungen_eltern

Osobe za kontakt sa roditeljima

Osobe za kontak sa roditeljima su razrednik/ca i uprava škole.

FABIA

Stručna služba za savjetovanje i integraciju strankinja i stranaca (FABIA) je jedna neovisna stručna služba. Stoji besplatno na raspolaganju stranim roditeljima kod svih pitanja, poteškoća i nesporazuma.
www.fabialuzern.ch

